

BUDDHAS

KAPITEL 1

SHAKYAMUNI BUDDHA

I

BUDDHAS LIV

1. Shakya-klanens hovedstad Kapilavastu lå ved Rohini-floden, som løber langs med Himalayabjergenes sydlige forland. Klanens konge, Shuddhodana Gautama, lod her opføre en borg, hvorfra han regerede sit rige med visdom til folkets store tilfredshed.

Dronningens navn var Maya. Hun var datter af kongens onkel, som fra Devadaha-borgen regerede over Korya-stammen, der var en del af Shakya-klanen.

Kongeparret var barnløst i tyve år; men en nat drømte dronningen, at en hvid elefant trådte ind i hende gennem hendes højre side, og hun blev derefter gravid. Kongefamilien og hele folket så med stor forventning frem til kongebarnets fødsel. I overensstemmelse med den lokale skik rejste dronningen, kort før fødslen forventedes, hjem til sine forældre for at nedkomme der. På vejen gjorde hun ophold i Lumbini haven for at hvile sig.

Det var en strålende forårsdag, og overalt stod Asokablomsterne i fuldt flor. Dronningen strakte sin højre arm ud for at plukke en kvist, og netop da fødtes kongebarnet. Himmel og Jord frydedes og velsignede moder og barn. Denne mindeværdige dag var den ottende april.

Kongen var overvældet af taknemmelighed og gav drengebarnet navnet Siddhartha, som betyder: „Alle ønsker opfyldt”.

2. Men glæden fulgtes af sorg, for kort efter fødslen døde Dronning Maya. Dronningens lillesøster, Mahaprajapati, blev herefter prinsens stedmor, og opdrog ham kærligt.

Asita, en eremit, som levede i askese på et bjerg i nærheden, bemærkede en dag en stråleglans på himlen over borgen. Han tydede det som et godt varsel, og kom ned til borgen, hvor han efter at havde set kongebarnet udtalte følgende profeti: „Hvis dette barn forbliver i borgen, vil han blive en stor konge og underlægge sig hele verden, men hvis han forlader borgen og hengiver sig til religiøse studier, vil han blive en Buddha, verdens frelser.”

Da kongen hørte denne profeti, blev han først glad, men senere begyndte han at bekymre sig om udsigten til, at hans eneste søn måske ville forsage det verdslige liv og forlade borgen for at blive munk.

Shakyamuni Buddha

Da prinsen blev syv år gammel, påbegyndte han sine litterære og militære studier; men hans tanker gik snart andre veje. En forårsdag gik han med sin far på markerne uden for borgen, hvor en bonde gik og pløjede. Prinsen så en fugl dykke ned og snappe en lille orm, som var blevet afdækket af plovsåret. Dette gjorde et dybt indtryk på ham, og han satte sig i skyggen af et træ og tænkte over det.

„Ak, levende væsner dræber hinanden”, sagde han stille til sig selv.

Prinsen, som havde mistet sin mor kort efter, han var blevet født, følte stor smerte ved at iagttage disse små levende skabningers tragiske kamp. Hans sind blev efter denne hændelse mere og mere formørket; det åndelige sår blev dybere og dybere, som arret fra et snit i et ungt træ.

Da kongen så dette, erindrede han sig eneboerens spådom, og blev endnu mere bekymret for sin søn. Han forsøgte derfor på forskellige måder at opmuntre ham og lede ham på andre tanker. Da prinsen blev nitten år, arrangerede kongen et bryllup med prinsesse Yashodhara, datter af kong Suprabuddha, den afdøde dronning Mayas bror, der regerede fra Devadahaborgen.

3. I de næste ti år blev prinsen underholdt med musik, dans og andre fornøjelser i de forskellige pavilloner, forårs-, efterårs- og regntidspavillionen; men hans tanker blev ved med at vende tilbage til lidelsens problem, og han mediterede dybt for at finde den virkelige mening med tilværelsen.

„Paladsets luksus, denne sunde krop, denne lykkelige ungdom, hvad betyder alt dette for mig? Mennesker bliver syge, de ældes, og døden kan ingen undgå. Stoltheden over ungdom, sundheden og livet – alle mennesker burde forsvare dette”.

„Et menneske, som kæmper for sin eksistens, vil uvægerligt søge efter noget meningsfyldt i tilværelsen. Men der er to måder at søge på; en rigtig og en forkert. Den forkerte måde vil sige, at man nok erkender, at sygdom, ældelse og død er uomgængelige, men alligevel ønsker at bevare forgængelige ting.”

„Den rigtige måde vil sige, at man erkender det fejlagtige i at søge efter forgængelige ting, erkender sygdommens, ældelsens og dødens sande natur, og herefter søger efter en mening i det, som ligger udover alle menneskelige lidelser. I det liv jeg fører nu, søger jeg det forkerte.”

4. Således fortsatte prinsen sin åndelige kamp, til han

Shakyamuni Buddha

blev niogtyve år. Da fødtes hans eneste barn, Rahula, og han besluttede derefter at forlade paladset for som tiggermunk at finde meningen med tilværelsen. En nat drog han fra paladset med sin kusk, Chandala, og yndlingshesten, den snehvide Kanthaka.

Men hans sorger tog ikke ende hermed, for mange djævlø fulgte ham og forsøgte at friste ham. „Vend tilbage til paladset, og vent på, at hele verden skal blive din,” lokkede en stemme i ham. Men prinsen bortdrev djævløene med ordene; „Forsvind djævlø, jeg ønsker ikke hele verden.” Derefter barberede han sit hår af og begyndte med tiggerskålen i hånden sin vandring mod syd.

Prinsen besøgte først eremitten Bhagava, og iagttog dennes asketiske livsførelse. Derefter rejste han til asketerne Arada, Kalama og Udraka Ramaputra for at lære disses meditationspraksis. Men han forstod snart, at han ikke ville kunne finde Erkendelsen og nå Nirvana med disse metoder, og rejste derfor videre til Magadha-landet, hvor han levede i streng askese i skoven ved Nairanjana-floden, der løber forbi Gayaborgen.

5. Hans asketiske metoder var utrolig hårde. Han ansporede sig med disse tanker: „Ingen tidligere, nulevende eller kommende asket har nogensinde praktiseret, eller vil nogensinde komme til at praktisere hårdere askese, end jeg gør.”

Men prinsen kunne stadig ikke nå sit mål, og efter seks år besluttede han at opgive askesen. Han vaskede sig i floden, og modtog mælk fra Sujata, en ung pige fra en nærliggende landsby. De fem andre asketer, som havde fastet sammen med prinsen, var chokerede over at se ham fornede sig ved at modtage mælk fra en ung kvinde, og vendte ham ryggen.

Prinsen var dermed alene i sin kamp. Han var stadig svag, men han satte sig under et træ, og begyndte her, med fare for at miste livet, sit sidste forsøg på at nå Erkendelsen ved meditation. Han sagde til sig selv: „Jeg vil ikke rejse mig fra dette sted, før jeg har nået den fulde erkendelse, om så mit blod skal størkne, mine muskler svinde ind, eller mine knogler falde fra hinanden.”

Det var en ualmindelig voldsom kamp. Hans sind var formørket og blev udsat for fristelser af alle djævlene, men

Shakyamuni Buddha

han undersøgte dem omhyggeligt én for én, og forkastede dem alle. Det var virkelig en hård kamp, som fik hans blod til at blive tyndt, hans muskler til at forsvinde, og hans knogler til at brække.

Men da morgenstjernen viste sig på den østlige himmel, var kampen overstået, og prinsens sind var klart og skinnende; han havde endelig fundet vejen til den fulde erkendelse, og var blevet til en Buddha. Dette skete om morgenen den ottende december i prinsens femog-tredivte år.

6. Fra denne tid blev prinsen kendt under forskellige navne: nogle kaldte ham Buddha: den som har opnået den fulde erkendelse, Tathagata, Shakyamuni: den vise fra Shakyaklanen, eller den lovpriste.

Han rejste først til Murigadava i Varanasi, hvor de fem tiggermunke, der havde levet i askese sammen med ham, boede. Først undgik de ham, men efter han havde forklaret dem om sin erkendelse, troede de ham, og blev hans første diciple. Han rejste derefter til Rajagriha-borgen og omvendte her kong Bimbisara. Med dette sted som sit udgangspunkt drog han herefter rundt i landet og prædikede sin lære.

Mennesker flokkedes om ham, som tørstige der

ønsker vand, eller sultne der ønsker mad. To store diciple, Sapiputra og Maudgalyayana og to tusind andre sluttede sig også til ham.

Buddhas far, kong Shuddhodana, som havde følt stor smerte og bekymring ved at se sin søn forlade borgen for at blive tiggermunk, blev også omvendt til den nye tro. Maha prajapati, som var Buddhas stedmor, prinsesse Yoshodhara, som var hans kone, alle medlemmer af Shakyaklanen og utallige andre mennesker fra andre dele af landet, blev også hans hengivne og trofaste tilhængere.

7. I femogfyrre år drog Buddha rundt i landet og udbredte sin nye lære. I sit firsindstyvende år blev han syg i Vaisali, og forudsagde, at han ville indgå i Nirvana tre måneder senere. Han rejste alligevel videre, til han nåede Pava, hvor hans sygdom forværredes af mad som han modtog af en grovsmed ved navn Chunda. Trods store smerter nåede han frem til Kusinagara.

Han gik ind i skoven udenfor borgen, og lagde sig mellem to store Sala-træer. Her fortsatte han med at undervise sine disciple til det sidste, og indgik derefter i Nirvana, efter at have fuldført sit arbejde som verdens største lærer.

Shakyamuni Buddha

8. Buddhas legeme blev brændt efter anvisninger fra Ananda, hans yndlingsdiscipel, og alle folk i Kusinagara sørgede over Buddhas indgang i Nirvana.

Kong Ajatasatru og syv andre konger fra omkringliggende kongedømmer, bad om at få delt Buddhas jordiske levninger mellem sig. Folkene i Kusinagara modsatte sig dette, og det udviklede sig til strid. Men problemet blev løst efter anvisninger fra en viis mand ved navn Drona, og Buddhas jordiske levninger blev fordelt mellem de otte store kongedømmer. Urnen og den resterende aske blev givet til andre herskere, og der blev opført ti store tårne til opbevaring af Buddhas jordiske rester.

II

BUDDHAS SIDSTE LÆRE

1. Under Sala-træerne uden for Kusinagara gav Buddha sine disciple de sidste instruktioner:

„Gør min lære til jeres lys. Stol på jer selv og ikke på andre. Sæt jeres lid til min lære, og lad den lede jer; stol ikke på andre doktriner.

Se på jeres legeme; tænk på dets urenhed. Hvordan

kan I hengive jer til sanselige nydelser, når I ved, at både legemets smerte og velbehag er årsag til lidelse? Tænk på „Jeg’ets” ubestandighed; hvordan kan I forfalde til selvforblindelse og være opfyldt af stolthed og selviskhed, når I ved, at det uundgåeligt medfører lidelse. Lad jer ikke vildlede, men følg min lære også efter min død, og lidelsen vil ophøre. I vil da i sandhed kunne kaldes mine disciple.”

2. „Mine disciple, I må aldrig glemme eller fornægte Læren, som jeg har givet jer, Hvis I følger denne lære, vil I altid være lykkelige.”

„Det væsentligste i Læren er, at man skal kontrollere sit eget sind. Hold sindet frit for begær, og I vil altid kunne kontrollere jeres handlinger, holde legemet og sindet rent, og man vil kunne stole på jeres ord. Sluk begæret og vreden, hold onde tanker borte, og tænk altid på livets forgængelighed.”

„Hvis I bliver fristet og opfyldt af begær, må I undertrykke og kontrollere det. I må blive jeres eget sinds herre.”

Shakyamuni Buddha

„Et menneskes sind kan ophøje det til Buddha, eller fornedre det til et dyr. Vildledt bliver man til en djævel; når man Erkendelsen, bliver man til en Buddha. Kontroller derfor sindet og bestræb jer på ikke at afvige fra Lærens sande vej.”

3. „I bør respektere hinanden og undgå stridigheder. I må ikke sky hinanden som olie og vand, men blande jer som mælk og vand.”

„Studér sammen, lær sammen, praktisér min lære sammen, og opildn hinanden; spild ikke jeres tid med lediggang og skænderier. Glæd jer over erkendelsens blomst, og pluk Lærens frugter.”

„Læren, som jeg har givet jer, er den erkendelse jeg selv har opnået. Følg og bevar Læren, og overhold dens anvisninger på alle punkter.”

„Hvis I ikke følger Læren, betyder det, at I aldrig rigtig møder mig. Det vil sige, at I er langt fra mig, selv om I er sammen med mig; men hvis I føler og udbreder Læren, vil I altid være mig nær, selv om I er langt borte.”

4. „Mine disciple, mit liv er ved at være til ende, og

tiden for vor afsked nærmer sigamen sørg ikke. Livet er forgængeligt, ingen som fødes kan undgå døden. Denne forgængelighed vil jeg nu vise med min egen død, hvor min krop vil falde fra hinanden, som er rådden kærre.”

„Lad være med at sørge, men erkend, at intet er bestandigt, og indse derved sandheden om livet. I må ikke klamre jer til et umuligt ønske om, at det forgængelige bliver bestandigt.”

„Begærets djævel vil altid forsøge at friste jeres sind. Hvis der er en giftslange i jeres værelse, kan I først sove, når den er drevet ud. I må bryde begærets bånd, som I ville drive en giftslange bort. I må uophørligt vogte jeres sind.”

5. „Mine elever, min sidste stund er kommet, men glem ikke, at døden kun er legemets død. Legemet blev undfanget af forældre og blev næret af føde, derfor er sygdom og død uundgåelige.”

„Men den sande Buddha er ikke et menneskes legeme; det er Erkendelsen. Et menneskes legeme må dø, men Erkendelsen består evigt i Læren og Vejen. Den, der blot ser min krop, ser mig ikke rigtigt; kun den, som tager

Shakyamuni Buddha

imod min lære, ser mig rigtigt.”

„Efter min død skal Dharma, min lære, være jeres lærer. Følg Læren, og I vil altid tjene mig.”

„Mine disciple, jeg har i de sidste femogfyrre år af mit liv undervist i alt hvad I bør vide, og har ikke tilbageholdt noget i min lære. Der findes ingen skjulte meninger; alt er blevet prædikeret åbent og tydeligt.”

„Mine kære disciple, dette er min sidste instruktion. Jeg vil om et øjeblik indgå i Nirvana.”

KAPITEL 2

DEN EVIGE BUDDHA

I

HANS BARMHJERTIGHED OG LØFTER

1. Buddhas ånd er kærlighed og medfølelse. Med sin store kærlighed forsøger han med alle midler at frelse alle mennesker, med sin store medfølelse er han syg med de syge, og lider med de lidende.

„Jeres lidelse er min lidelse, og jeres lykke er min lykke,” sagde Buddha, og på samme måde, som en mor altid elsker sit barn, glemmer han aldrig denne ånd; for det er Buddhas natur at være medfølende.

Buddhas medlidenhed følger menneskers behov. Mennesker føler denne medlidenhed, begynder at tro, og når herved Erkendelsen, på samme måde som en mor opdager, at hun er mor ved at elske sit barn, og barnet, som føler denne kærlighed, føler sig tryk.

Den evige Buddha

Men ofte forstår mennesker ikke Buddhas ånd. De lider, fordi deres uvidenhed gør dem slave af falske forhåbninger, og kan ikke befri sig fra det verdslige begær. De vandrer omkring i bjerge af illusioner, bærende på en tung byrde af syndige handlinger.

2. Tro ikke, at Buddhas medfølelse kun er for dette liv. Hans medfølelse er tidløs, og har eksisteret lige siden den dag mennesket blev ledt på afveje af uvidenhed.

Den evige Buddha viser sig altid for menneskene med sin store kærlighed, og leder dem ad vejen til frelsen.

Shakyamuni Buddha, født som en prins i Shakya-klanen, forlod sit hjem for at leve som asket. Han opnåede fuld erkendelse og blev oplyst ved meditation, prædikede sin lære for folket, og manifesterede læren med sin død.

Buddhas virke er lige så evigtvarende, som menneskers forvildelse er endeløs, og hans medfølelse er lige så bundløs som menneskers uvidenhed er dyb.

Da Buddha besluttede at opgive det verdslige liv, gav han fire store løfter: At frelse alle mennesker, at forsage alt begær, at tilegne sig al visdom, og at opnå den fulde erkendelse. Med disse løfter som grundlag levede han sit asketiske liv. Disse løfter er manifestationer af den store kærlighed og medfølelse, som er grundlaget for Buddhas natur.

3. Buddha lærte sig først at afstå fra den synd, det er at dræbe levende skabninger, og ønskede, at alle ved at gøre ligeså måtte blive velsignet med et langt liv.

Buddha afholdt sig fra at stjæle, og ønskede at alle mennesker måtte få hvad de behøvede. Buddha lærte sig at afholde sig fra den synd det er at bedrive hor, og ønskede at alle mennesker måtte kende velsignelsen ved et rent sind, og ikke lide af umætteligt begær.

Buddha bestræbte sig på at undgå løgn. Han ønskede, at alle mennesker måtte erfare den åndelige ro, som følger af altid at sige sandheden.

Han bestræbte sig på at undgå at føre falsk tale, og ønskede at alle mennesker måtte kende glæden ved venskab.

Den evige Buddha

Han afholdt sig fra at bagtale andre, og ønskede, at alle mennesker måtte opleve den ro i sindet, som følger af at leve i fred med andre.

Han bestræbte sig på at undgå unødigt tale, og ønskede, at alle måtte erfare glæden ved at føle sympati for hinanden.

Buddha forsøgte endvidere at undgå griskhed, og ønskede med denne dyd, at alle mennesker måtte føle glæden ved at leve befriet for begærlighed.

Han undgik vrede, og ønskede at alle mennesker ville elske hinanden.

Han bestræbte sig på at undgå uvidenhed, og ønskede at alle mennesker måtte forstå, og ikke lade hånt om, loven om lidelsens ophav.

Således omfatter Buddhas kærlighed og medfølelse alle mennesker, og hans største ønske er, at alle skal være lykkelige. Han elsker alle mennesker, som forældre elsker deres børn, og ønsker, at alle bliver i stand til at krydse forblindelsens store hav.

II

BUDDHAS METODER TIL HJÆLP OG FRELSE

1. Det er vanskeligt for mennesker, som er ved at synke ned i forblindelsens hav, at opfatte ordene, som Buddha råber fra Erkendelsens bred. Derfor kommer Buddha selv mennesker i møde for at vise dem vejen til frelse.

„Jeg vil nu fortælle jer en lignelse,” sagde Buddha. „Engang udbrød der brand i en rig mands hus. Manden var ude, og da han kom hjem, så han til sin forfærdelse, at hans børn sad inde i huset og var så optagede af deres leg, at de ikke havde lagt mærke til ilden.

Han råbte til dem: „Løb ud børn! Skynd jer at komme ud af huset!” Men børnene hørte ham ikke.

Den ængstelige far råbte da igen: „Børn, jeg har noget spændende legetøj til jer her! Skynd jer at komme ud og få det!” Denne gang hørte børnene ham, og løb ud af det brændende hus.”

Denne verden er et brændende hus. Men menneskene er ikke klar over at huset brænder, og er i fare for at indebrænde. Buddha kommer dem derfor i møde med sin store kærlighed, og viser dem på utallige måder hvordan de kan blive frelst.

Den evige Buddha

2. Buddha sagde: „Jeg vil fortælle jer en anden lignelse. Engang forlod en rig mands eneste søn sit hjem, gik omkring som vagabond, og blev meget fattig.

Faderen rejste vidt omkring for at finde sin søn; han gjorde alt, hvad han kunne for at opspore ham, men forgæves.

Flere årtier efter kom sønnen, som nu var i en helt elendig forfatning, tilfældigvis til den egn, hvor faderen boede.

Faderen genkendte straks sin søn, og sendte glædesstrålende en tjener ud for at hente ham hjem. Men sønnen tvivlede på tjenerens ord, og nægtede at følge med.

Faderen sendte da igen en tjener ud for at tilbyde sønnen et højt lønnet arbejde som tjener i det store hus. Sønnen accepterede tilbudet, og arbejdede derefter i faderens hus.

Faderen forfremmede gradvist sønnen, som ikke var klar over, at han tjente i sin egen fars hus, og gjorde ham til sidst ansvarlig for opsyn med ejendommens formue. Men sønnen genkendte stadig ikke sin far.

Faderen glædedes ved at se sønnens trofasthed og

pålidelighed, og da han følte døden nærme sig, samlede han sine slægtninge og venner omkring sig, og sagde til dem: „Venner, dette er min søn, min søn, som jeg har søgt efter i mange år. Fra nu af tilhører hele min ejendom og alle mine værdier ham.

Sønnen var overrasket over at høre sin fars bekendelse, og sagde: „Ikke blot har jeg genfundet min far, men alle disse rigdomme er også helt uventet blevet mine.”

Den rige mand i denne lignelse symboliserer Buddha, og den omstrejfende søn står for alle mennesker. Buddhas medfølelse omfatter alle mennesker på samme måde som en fars ubegrænsede kærlighed til sin eneste søn. Med sin store kærlighed vejleder Buddha alle mennesker og fører dem til Erkendelsens rigdom.

3. Buddhas medfølelse er lige stor for alle mennesker, men måden det enkelte menneske hjælpes på, varierer i overensstemmelse med dets karakter, på samme måde som forskellige planter begunstiges forskelligt af den samme regn.

4. Forældre elsker alle deres børn, men for et sygt barn viser de særlig omsorg.

Buddhas barmhjertighed er lige stor for alle mennesker, men han tager sig særligt af dem, som bærer på

Den evige Buddha

tunge byrder af synd, og som lider på grund af deres forblindelse.

Solen står op i øst og fjerner mørket, uden specielle fordomme mod, eller favorisering af, noget område. På samme måde omfatter Buddhas barmhjertighed alle mennesker. Han viser dem vejen til at fjerne ondskaben og fremme godheden. Således fjerner han uvidenhedens mørke og lader visdommens lys skinne, og fører menneskene til den fulde erkendelse.

Buddha er med sin barmhjertighed som en far, og med sin kærlighed og medfølelse som en mor. Med sin altfavnende kærlighed bestræber han sig på at hjælpe alle mennesker, og uden hans kærlighed og barmhjertighed kan ingen frelses. Alle må som Buddhas børn frelses ved at følge hans vejledning.

III

DEN EVIGE BUDDHA

1. Folk tror almindeligvis, at Buddha fødtes som prins og opnåede den fulde erkendelse ved at forsage det verdslige liv og leve som tiggermunk. Men i virkeligheden har Buddha altid eksisteret i denne verden, som er uden begyndelse eller slutning.

Som den evige Buddha har han til alle tider været i

verden, har kendt alle menneskers natur, og på forskellige måder gjort alt for at frelse dem.

Der er ingen usandheder i Buddhas lære, for Buddha kender alle ting i verden som de er, og prædiker denne viden for alle mennesker.

Det er i sandhed vanskeligt at forstå denne verden, for selv noget som synes rigtigt, kan være falskt, og noget som synes falskt, kan være rigtigt. Uvidende mennesker kan ikke forstå denne verden.

Kun Buddha forstår fuldt ud verden, som den er, og han siger aldrig om noget, at det er sandt eller falskt, eller godt eller ondt; han viser blot verden, som den er.

Hvad Buddha vil lære os er dette: „Alle mennekser bør, i overensstemmelse med deres natur, adfærd og tro, så godhedens frø.”

2. Buddha vejleder ikke blot med ord, men også med sit liv. Skønt hans liv er endeløst, bruger han døden som middel til at vække mennesker, som er besat af begæret.

„Mens en læge var ude at rejse, kom hans børn ved en fejltagelse til at drikke noget gift. Da lægen vendte hjem, så han til sin forfærdelse sine børn ligge og vride sig

Den evige Buddha

i smerter. Han tilberedte hurtigt en modgift til børnene, og bad dem drikke dem. Nogle af børnene, som ikke var alvorligt syge, drak modgiften og blev helbredt. Men de andre var så syge, at de nægtede at drikke modgiften.

Lægen, som elskede sine børn, besluttede derfor at anvende en drastisk metode for at få dem til at drikke modgiften. „Jeg må nu tage på en lang rejse. Jeg er en gammel mand, og kan dø når som helst. Hvis I hører, at jeg er død, må I drikke modgiften her og alle blive raske,“ sagde han, og begav sig igen ud på en lang rejse. Efter et stykke tid sendte han et sendebud til børnene for at fortælle dem, at han var død.

Da børnene hørte dette, blev de grebet af dyb sorg. „Vores far er død. Nu er der ingen til at tage sig af os,“ klagede de. I deres fortvivlelse og sorg huskede de faderens sidste ord. De drak da medicinen og blev raske.

Mange vil måske bebrejde denne far, at han således løj for børnene. Men Buddha er som ham. Også Buddha bruger begreberne liv og død for at frelse mennesker, som er bundet af begæret.

KAPITEL 3

BUDDHAS FORM OG HANS DYDER

I

BUDDHAS TRE FORMER

1. Forsøg ikke at finde Buddhas form eller skikkelse, for disse viser ikke den sande Buddha. Buddha er selve Erkendelsen. Kun de som når den fulde erkendelse, ser den sande Buddha.

De, som ser en smuk afbildning af Buddha, og derefter hævder, at de kender den rigtige Buddhas udseende, må vide, at det er et synsbedrag fremkaldt af forblindelsens øjne. For intet menneske kan se Buddhas virkelige form. Ingen kan, selv om de betragter en fremragende afbildning, forstå Buddhas virkelige fremtoning. Ej heller kan han beskrives med ord.

Selv om vi taler om hans form, så har den evige Buddha i virkeligheden ingen bestemt form. Men han kan åbenbare sig for os i en hvilken som helst storslået skikkelse.

Buddhas form og hans dyder

Kun de, som tydeligt mener at kunne se Buddhas skikkelse, og alligevel ikke bliver afhængige af at kunne fastholde denne skikkelse, har fået evnen til at se og forstå Buddha.

2. Buddhas legeme er Erkendelsen. Det eksisterer derfor evigt og kan aldrig ødelægges. Det er ikke et fysisk legeme, som skal ernæres af mad, men et stærkt og uforgængeligt legeme bestående af visdom. For Buddha eksisterer der ikke frygt eller sygdom. Han er i evighed uforanderlig.

Buddha vil derfor aldrig forsvinde, så længe der findes erkendelse. Denne erkendelse viser sig for mennesker som en visdommens lysstråle, der leder dem ad vejen til genfødslen i Buddhas land.

De som fatter dette, bliver Buddhas børn; de modtager Buddhas lære, bevarer den og videregiver den til de næste generationer. Intet er mere mirakuløst end Buddhas styrke.

3. Buddha har et trefoldigt legeme. Den ene form er essens, eller Dharma-kaya, den anden er mulighed, eller Sambhoga-kaya, og den tredje er åbenbaring, eller Nirmana-kaya.

Buddhas form og hans dyder

Dharma-kaya er Lærens substans; den er verdens sandhed, og den visdom, som erkender dette.

Selve Læren er Buddha, og Buddha har derfor hverken farve eller form. Han kommer ikke fra nogen steder, og tager ingen steder hen; som himlen omslutter han alt.

Han eksisterer ikke fordi mennesker tror han eksisterer; han forsvinder ikke fordi mennesker glemmer ham. Han viser sig ikke, blot fordi mennesker er glade, eller går bort, fordi de er forsømmelige eller dovne. Han er hævet over, og bliver ikke påvirket af, menneskers tanker.

Buddhas legeme fylder hele universet, det rækker overalt. Det eksisterer evigt, uafhængigt af om mennesker tror på ham eller tvivler på hans eksistens.

4. Sambhoga-kaya betyder, at den formløse Buddha-ånd viser sig i forskellige former, åbenbarer sit hellige navn, og med sine handlinger viser mennesker vejen til frelse.

Buddhas form og hans dyder

Barmhjertighed er dette legemes sande væsen, og med dette som grundlag forsøger Buddha på mange måder at frelse menneskene. På samme måde som ilden reducerer alt til aske, vil han bortbrænde alle menneskers begær, og som vinden blæser alt støv bort, vil han fjerne alle menneskers lidelser.

Nirmana-kaya betyder, at for at fuldstændiggøre Buddhas frelse, åbenbarede han sig for verden i et menneskelegeme, og viste med sit liv vejen til frelse. Han fødtes, forsagede det verdslige liv for at leve som tiggermunk, opnåede den sande erkendelse, og anvendte i dette legeme alle metoder, også sygdom og død, til at lede menneskene på rette vej.

Buddhas form er oprindelig en Dharma-kaya; men da menneskers natur varierer, viser Buddha sig også i forskellige former. Men selv om Buddhas form varierer i overensstemmelse med menneskers forskellige begær, handlinger og evner, så viser Buddha kun én sandhed.

Skønt Buddha har et trefoldigt legeme, har han kun ét formål; at frelse alle mennesker.

Buddha har et uforligneligt legeme, som viser sig på alle mulige måder, men dette legeme er ikke Buddha, for

Buddha har ingen krop, og er uden form. Buddha fylder alt, han gør erkendelsen til sit legeme, og viser sig altid for den, som erkender sandheden.

II

BUDDHAS ÅBENBARING

1. Det er meget sjældent, at Buddha åbenbarer sig i denne verden. Når han viser sig, opnår han Erkendelse, forklarer Læren, overskærer mistroens net, opriver begærets rødder, og tildækker ondskabens kilde. Helt uhindret vandrer han gennem denne verden. Der findes ikke noget større end at ære Buddha.

Buddha viser sig i denne verden for at prædike sin lære, og velsigne alle mennesker. Han føler medlidenhed med lidende mennesker, og kommer derfor til denne lidelsens verden.

Det er meget svært at introducere læren i en verden, som er fyldt med usandheder og uretfærdigheder, og hvor mennesker i deres korte liv forgæves forsøger at tilfredsstille deres umættelige begær. Men Buddha overvinder alle disse vanskeligheder med sin altfavnende barmhjerlighed og kærlighed.

2. Buddha er alle menneskers gode ven. Når Buddha

Buddhas form og hans dyder

møder et menneske som bærer på en tung byrde af begær, føler han medlidenhed, og tager byrden på sine skuldre. Hvis han møder et menneske som lider i sin forblindelse, fjerner han mørket med visdommens lys.

På samme måde som en kalv altid holder sig i nærheden af moderen, ønsker, de, som én gang har hørt Buddhas lære, altid at være ved hans side, for hans lære bringer evig lykke.

3. Når månen går ned, siger folk, at månen er forsvundet, når månen ses på himlen, siger folk, at månen er kommet frem. Men månen hverken forsvinder eller kommer frem; den skinner altid på himlen. Buddha er som månen; han hverken opstår eller forsvinder. Han lader det blot synes sådan for at kunne vejlede mennesker.

Folk kalder én månefase for fuldmåne, og en anden for halvmåne; men månen er i virkeligheden altid helt rund, den er hverken tiltagende eller aftagende. Buddha er præcis som månen. For mennesker synes Buddha at skifte form, men i virkeligheden er han uforanderlig.

Månen viser sig overalt; over byer, landsbyer, bjerge og floder. Den kan ses afspejlet i en dam, i en vandkrukke

og i en dugdråbe på et blad. Selv når et menneske går hundredvis af kilometer, følger månen med ham. For mennesket, der betragter den, synes månen at forandre sig, men i virkeligheden forandrer den sig aldrig. Buddha følger som månen alle mennesker i verden og viser sig i forskellige skikkelser, men han eksisterer evigt, og forandrer sig aldrig.

4. Det faktum, at Buddha viser sig og forsvinder, kan forklares med følgende årsagssammenhæng: Når tilstandene er gunstige, viser han sig, og når de er ugunstige, synes han at forsvinde fra verden.

Selv når det ser ud som om Buddha viser sig og forsvinder, gør han det ikke. Man må være sig dette bevidst, og følge den rette vej til den fulde erkendelse og visdom, uden at lade sig forvirre af de tilsyneladende forandringer i Buddhas skikkelse, eller af de vekslende tilstande i verden.

Det er allerede blevet forklaret, at Buddha ikke har noget fysisk legeme, men er Erkendelsen. Et legeme er som en beholder; hvis denne fyldes med med oplysning, kan den kaldes en Buddha. De, som derfor føler sig afhængig af Buddhas fysiske legeme og begræder hans bortgang, vil aldrig være i stand til at se den rigtige Buddha.

Buddhas form og hans dyder

I virkeligheden er alle tings sande natur hævet over sondringer mellem begreber som fødsel og død, tilsynekomst og forsvinden, godt og ondt. Alle ting er uden substans og helt ensartede.

Sådanne forsøg på at foretage sondringer skyldes fordomme hos menneskene som iagttager disse fænomener. Buddhas sande form hverken viser sig eller forsvinder.

III

BUDDHAS DYDER

1. Buddha bliver æret og respekteret for sine fem dyder: enestående gode handlinger, fremragende synspunkter, stor visdom, evnen til at føre mennesker til den fulde erkendelse, og styrken, hvormed han får mennesker til at praktisere sin lære.

Desuden har Buddha otte andre store evner, nemlig: evnen til at bringe mennesket velstand og lykke, evnen til straks at kunne bringe hjælp som svar på bønner, evnen til at kunne skelne rigtigt mellem ret og uret, evnen til kunne vise mennesker den rette vej til erkendelsen, evnen til at lede alle ad den samme vej, evnen til at undgå stolthed og arrogance, evnen til at praktisere læren, som han har prædikeret, og til at forklare det, han har gjort, og endelig hans evne til, uden forvildelse, at indfri sine løfter og opfylde ethvert ønske.

Buddha opnår sin ro gennem meditation, og hans store barmhjertighed og kærlighed omfatter alle mennesker. Han har et rent hjerte og den sindsro, som følger heraf.

2. Buddha er alle menneskers far og mor. I de første seksten måneder efter et barn er født, taler forældrene til det på barnesprog, og lærer det derefter gradvist at tale som en voksen. På samme måde underviser Buddha mennesker med et sprog, som de kan forstå, åbenbarer sig for dem på en måde som de kan fatte, og leder dem til et sted, hvor de kan leve i tryghed.

Det som Buddha prædiker på sit sprog, modtager mennesker med glæde, fordi de føler det, som om det blev sagt specielt til dem.

Buddhas visdom overstiger alle menneskers tanker, den kan ikke forklares med ord, men kun antydes med lignelser.

Ganges-flodens vande bliver ofte plumrede af skildpadder, fisk, heste og elefanter. Men floden flyder videre,

Buddhas form og hans dyder

ren og uforstyrret. Buddha er som denne store flod. Selv om andre lærers skildpadder kappes og går mod strømmen, flyder Buddhas lære videre, ren og uforstyrret.

3. Buddhas visdom er perfekt, den undgår yderligheder og holder sig altid til midelvejen. Den overgår enhver beskrivelse, og forstår på et øjeblik alle menneskers tanker og alle forhold i denne verden.

På samme måde som himlens stjerner spejler sig i det stille hav, afspejles alle menneskers følelser og tanker i Buddhas visdom. Det er derfor, Buddha bliver kaldt „Den Fuldstændigt Oplyste,” „Den Altvidende.”

Buddhas visdom beriger alle menneskers sind, giver dem lys, og belærer dem om denne verdens mening, årsagsforhold og omskiften. Det er i sandhed kun ved hjælp af Buddhas visdom, at denne verdens forhold bliver forståelige for mennesker.

4. Buddha åbenbarer sig ikke altid som en Buddha. Somme tider viser han sig som en djævel, somme tider som en kvinde, en gud, en konge eller en statsmand, og somme tider viser han sig i et bordel eller i en spillebule.

Buddhas form og hans dyder

Under en epidemi kan han åbenbare sig som en læge, der helbreder med sin medicin, og i krigstid prædiker han sin sande lære for de lidende, så de skånes for katastroferne. For den som tror, at ting er uforgængelige, prædiker han alle tings forgængelighed. For stolte og egoistiske mennesker prædiker han ydmyghed og selvopofrelse; de som er fanget i den verdslige verdens net af begær, viser han denne verdens elendighed.

Buddhas arbejde er at manifestere Dharma-kayas sande essens i alle verdens forhold. Buddhas barmhjerlighed og medfølelse strømmer ud fra denne Dharmakaya i evighed som et grænseløst lys, og bringer frelse til menneskeheden.

5. Denne verden er som et brændende hus. Menneskene er indhyllet i uvidenhedens mørke, og forblindet af vrede, jalousi, misundelighed og begær. De er afhængige af Buddhas kærlighed og barmhjerlighed som et barn er adhængigt af sin mor.

Buddha er den helligeste af alle hellige personer; han er hele verdens far, og alle mennesker er hans børn. Verden står i brand, og der er ældelse, sygdom, død og lidelse overalt. Men mennesker er kun optaget af verdens nydelser og besidder ikke visdommen til at se faren i dette.

Buddhas form og hans dyder

Buddha forstod, at denne verdslige verden fyldt med uvidenhed og forvildelse er et brændende hus; han vendte den ryggen, og fandt ro og fred i en stille skov. Her sagde han: „Denne ustadige verden fyldt med lidelse tilhører mig. Alle levende skabninger i denne verden er mine børn, og kun jeg kan frelse dem fra den endeløse lidelse.”

Buddha er den store læres konge, og kan derfor prædike for mennesker som han ønsker. Han åbenbarer sig i denne verden for at velsigne og give alle mennesker fred. For at frelse dem fra lidelsen, prædiker han Læren for dem, men folk er så opslugt af begæret, at de ikke hører ham.

Men alle, som lytter til læren og glædes herved, bliver frigjort fra denne verdens lidelser og forvildelse. Buddha sagde: „Kun ved at tro på mine ord, kan mennesker forstå min lære og blive genfødt i min verden.” Man må derfor lytte til Buddhas lære og praktisere den.